

INSTITUTT FOR
KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFORSKNING

Årsmelding 2015

Vedtatt på KIFO styremøte 9. mars 2016

sak 3/16

INNHOOLD

INNHOOLD	1
1 KIFO, INSTITUTT FOR KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFORSKNING	2
2 VIRKSOMHETEN 2015	3
2.1 ORGANISASJON OG STAB	3
2.2 KONTAKT OG SAMARBEID I NETTVERKET	4
2.3 INTERNASJONALT SAMARBEID.....	5
2.4 SENTRALE AKTIVITETER 2015.....	5
2.5 PUBLISERING OG FORMIDLING	7
2.6 ØKONOMI	7
2.7 STYRETS VURDERING	7
3 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERNE, REPRESENTANTSKAPET OG STYRET	9
3.1 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE 2015.....	9
3.2 REPRESENTANTSKAPET 2015.....	9
3.3 KIFOS STYRE 2015.....	10
4 ANSATTE	11
5 PROSJEKTER UNDER ARBEID 2015	12
5.1 ENDRING OG KONTINUITET I DEN NORSKE KIRKE.....	12
5.2 RELIGION I SAMFUNNET OG RELIGIØST MANGFOLD	14
5.3 LIVSSYN, VERDIER OG ETIKK.....	18
5.4 ANALYSE AV OG FORSKNING PÅ REGISTERDATA OG STATISTIKK PÅ KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFELTET.....	18
5.5 ANDRE PROSJEKT	19
6 PUBLIKASJONER	20
6.1 BØKER.....	20
6.2 ARTIKLER I BØKER	20
6.3 ARTIKLER I TIDSSKRIFTER	21
6.4 INSTITUSJONSRAPPORTER EL. LIGN.	21
6.5 FRAMTREDEN I MEDIA: KRONIKKER, ARTIKLER, INTERVJUER	21
6.6 BEDØMMELSESKOMITEER (DR.AVH., DISPUTASER, TILSETTINGER)	24
6.7 INVITERT PRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE	24
6.8 PAPERPRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE	24
6.9 FOREDRAG OG GJESTEFØRELESNINGER	25

1 KIFO, INSTITUTT FOR KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFORSKNING

KIFO, Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning (tidligere Stiftelsen Kirkeforskning) ble opprettet i 1993 av Kirkerådet i Den norske kirke etter oppdrag fra Kirkemøtet, og har i følge vedtektene følgende formål:

- Å drive og stimulere til forskning om kirke, religion og livssyn i samfunnet
- Å drive utrednings- og utviklingsarbeid i det samme fagområdet
- Å formidle forskning og forskningsresultater til brukerne; til menighetene, til samfunnet og til den offentlige debatten

KIFO skal drive forsknings-, utrednings- og utviklingsarbeid innenfor sitt arbeidsområde, med særlig vekt på empirisk forskning. KIFO skal være en fri og uavhengig forskningsinstitusjon. Grunnforskning vil ofte være initiert av KIFO og/eller KIFOs samarbeidspartnere og finansiert gjennom grunnfinansieringen, eventuelt gjennom Norges Forskningsråd eller andre eksterne forskningsfond. Anvendt forskning vil som regel være utviklet i samarbeid med og finansiert av oppdragsgivere.

KIFO har et fokus på rollen Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn har i samfunnet, og virkninger av politiske og kulturelle endringer. Videre har KIFO oppmerksomhet rettet mot mangfoldet innenfor religions- og livssynsfeltet og i den sosiale og kulturelle konteksten. Aktuelle problemstillinger på den hjemlige arena er også viktig å belyse ut i fra et internasjonalt perspektiv.

KIFO har videre en fler- og tverrfaglig profil. Den er flerfaglig ved at både empiriske, historiske og systematiske studier inngår, og så vel deskriptivt som normativt orienterte fag betraktes som relevante. Og den er tverrfaglig ved at de ulike fagperspektivene settes i stadig gjensidig dialog med hverandre. I praksis skjer dette ved at fagpersoner med ulik kompetanse samarbeider om prosjekter, og gjennom å inkludere ulike teoretiske, empiriske og metodiske perspektiver.

KIFOs forskningsmiljø og forskningsnettverk utgjøres av 1) et forskningssenter med en fast stab av forskere, og 2) et nettverk av hovedsamarbeidspartnere, hovedsakelig fra universitets- og høyskolesektoren, som er knyttet sammen gjennom samarbeidsavtaler, og 3) et av styret oppnevnt Forskningsutvalg (FU) med eksterne medlemmer. Sammen skal disse virkeliggjøre KIFOs formål og strategi.

Strategisk plan for 2014–2016 fastsetter følgende særlige satsingsområder for virksomheten i denne perioden:

- Endring og kontinuitet i Den norske kirke
- Religion i samfunnet og religiøst mangfold
- Livssyn, verdier og etikk

Analyse av og forskning om statistikk-data for kirke-, religions- og livssynsfeltet er et kontinuerlig ansvar for KIFO.

2 VIRKSOMHETEN 2015

2.1 ORGANISASJON OG STAB

Ordinært består staben på KIFO i 2015 av 5 fast ansatte forskere i 100 prosents stilling. Staben var noe redusert i 2015 fordi to forskere sluttet. Nina Hoel gikk over til en stilling som 1. amanuensis ved Teologisk Fakultet, UiO, 1. juni, og Ulla Schmidt (i permisjon) sa opp sin stilling med virkning fra 1. november. I tillegg ble det kjent at Ida Marie Høeg takket ja til en professorstilling ved Universitetet i Agder og søkte permisjon fra 1.1.2016. En sakkyndig komite oppnevnt av Universitetet i Agder tilkjente Ida Marie Høeg og Pål Ketil Botvar professorkompetanse og KIFO ga dem opprykk til forsker I fra 1. august 2015.

På styremøtet 15.9.2015 ble det gjort 3 nye forskertilsetninger.

- Sindre Bangstad, sosialantropolog og religionsviter (ph.d), forsker II fom 15.11.2015
- Ann Kristin Gresaker, religionssosiolog (ph.d.-kandidat), forsker III fom 1.1.2016
- Tore Witsø Rafoss, kultursosiolog (ph.d.-kandidat), forsker III vikariat 1.1-31.12.2016

Sunniva E. Holberg har vært engasjert på deltid i hele 2015 som forskningsassistent. I tillegg har Bjarke Schönwandt Mortensen blitt midlertidig tilsatt som forskningsassistent fra 1. november 2015. Det har vært engasjert assistenter tilsvarende 0,5 årsverk og en professor II stilling. I tillegg er det to deltidsansatte regnskapsmedarbeidere. Totalt var det 7,7 årsverk ved KIFO i 2015.

Representantskapsmøtet ble avholdt 2. juni 2015. Ved valg til KIFO-styret ble professor Jørgen Straarup, Institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola valgt for 3 år. Vara: Direktør Marianne Uri Øverland, IKO – Kirkelig pedagogisk senter og IKO-Forlaget AS, Oslo.

Representantskapsmøtet valgte også ny valgkomite: Instituttleder Ingunn Folkestad Breistein, Universitetet i Agder, (leder for komiteen), Professor Anders Aschim, Høgskolen i Volda, og Professor Kjetil Fretheim, Det teologiske Menighetsfakultetet, som medlemmer.

KIFOs styre har avholdt fire møter og behandlet 26 saker. Den viktigste saken i 2015 har vært arbeid med forskeransettelser. Styret besluttet å forenkle ansettelsesprosedyren for å spare tid, ved at et tilsetningsutvalg bestående av styrets leder og nestleder, samt forskningssjef og tillitsvalgt, både vurderte og innstilte søkerne.

Styreleder, forskningssjef og rådgiver møtte til det årlige møtet med Kirkerådet 17. mars. Forskningssjef har også hatt møter og samtaler med Kirkerådet om en endring i KIFOs faste oppdrag for Kirkerådet. Fra og med 2015 skal Kirkerådet selv bearbeide og publisere kirkestatistikk som tidligere ble presentert i KIFOs årlige «tilstandsrapporter». KIFO skal istedenfor arbeide med forskning på kirkevalgene og demokratiseringsprosessen i Den norske kirke.

KIFOs forskningsutvalg (FU) har en rådgivende funksjon overfor styret og forskningssjefen. Ved inngangen til 2015 bestod utvalget av professor Geir Skeie, Universitetet i Stavanger, forsker I Hilde Lidén, Institutt for samfunnsforskning, førsteamanuensis Lars Laird Iversen, Det teologiske menighetsfakultet og forsker I Olaf Agedal, representant for de ansatte. Hilde Lidén ble erstattet av

Forsker II Jill Loga, ansatt ved Uni-Rokkan senteret, Bergen, og tilknyttet Senter for sivilsamfunnsforskning (Oslo).

Det har vært tre møter i utvalget 2015 inkludert fellesmøtet med styret i desember. FU har i 2015 behandlet 17 saker.

2.2 KONTAKT OG SAMARBEID I NETTVERKET

KIFO arbeider sammen med sine hovedsamarbeidspartnere og andre nasjonale og nordiske institusjoner om en rekke forskningsprosjekter, blant annet:

- NOREL bok. Det nordiske forskningsprosjektet NOREL (2009 – 2014) som ledes fra KIFO, har deltakelse fra Universitetet i Agder, Universitetet i Oslo og universiteter i Danmark, Sverige og Island samt The Church Research Institute i Finland.
- Konfirmasjon 2013 i samarbeid med Kirkelig utdanningssenter i nord (KUN).
- Grunnlovsjubileet som minnepolitikk. Dokumentasjon og analyse av Grunnlovsjubileet 2014. KIFO er prosjektleder, og Rokkansenteret, Universitetet i Oslo og Universitetet i Gøteborg deltar.
- Evalueringsforskning på trosopplæringsreformen i Den norske Kirke. KIFO er ansvarlig for oppdraget, og Universitetet i Agder og Universitetet i Nordland deltar.
- Kirkemusikk i Norge på 2000 tallet ledes av Telemarksforskning, og KIFO og Musikkhøgskolen deltar.
- Reassembly Democracy (REDO). NFR-finansiert og ledes av Teologisk Fakultet, Universitetet i Oslo. KIFO deltar i den internasjonale forskergruppen med delprosjektet: 22. July: Performance violence and public ritual response.
- Endringsarbeid i selvhjelpsgrupper/Selvhjelp i lokalsamfunn: NIBR administrerer dette prosjektet, KIFO deltar sammen med Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA).

I Representantskapsmøtets faglige del var temaet nedgangen i oppslutning om dåp i Oslo bispedømme. Ida Marie Høeg og Ann Kristin Gresaker presenterte KIFOs forskningsrapport og Marianne Uri Øverland (IKO) og Harald Hegstad (MF) ga forberedte kommentarer.

KIFO-seminaret våren 2015 ble arrangert på Eidsvold i samarbeid med Eidsvold 1814 og Forskningsrådet. Seminaret hadde 73 deltakere.

KIFO-seminaret høsten 2015 hadde endringer i dåpspraksis som tema og ble arrangert i samarbeid med IKO – Kirkelig pedagogisk senter i lokaler på Diakonhjemmet. I tillegg til at Ida Marie Høeg og Ann Kristin Gresaker presenterte sin forskningsrapport, ble det presentert et lignende forskningsprosjekt fra Danmark ved forskerne Karen Marie Leth-Nissen og Astrid Krabbe fra Københavns Universitet. Seminaret hadde 53 deltakere.

KIFO hadde stand på Trosopplæringskonferansen på Lillestrøm 5. november, med salg av publikasjoner og informasjon om KIFOs forskningsvirksomhet.

Det er også samarbeid i nettverket ved at KIFO forskere påtar seg undervisnings-, veilednings- og evalueringsoppdrag for studenter ved institusjonene.

2.3 INTERNASJONALT SAMARBEID

KIFOs forskere har i 2015 vært aktive i flere internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter, og har verv i internasjonale fagorganisasjoner:

I prosjektet *The role of religion in the public sphere. A comparative study of the five Nordic countries (NOREL)* deltar forskere fra Uppsala Universitet, Aarhus Universitet, Islands Universitet og Church Research Institute, Finland, Helsinki Universitet, Københavns Universitet, såvel som Universitetet i Agder og Universitetet i Oslo. Prosjektet ledes av KIFO v/ Inger Furseth, og i tillegg deltar Pål Ketil Botvar, Ann Kristin Gresaker og Sunniva E. Holberg fra KIFO. Inger Furseth redigerte boka «Religionens tilbakekomst i offentligheten?» som kom ut på Universitetsforlaget, og det er planlagt en engelskspråklig antologi fra samme prosjekt med utgivelse i 2016/2017.

Ida Marie Høeg er medlem av nettverket International Research on Confirmation. Nettverket driver prosjektet *The Second International Study on Confirmation Work*, som ledes av Friedrich Schweitzer, Universitetet i Tübingen. I prosjektet deltar forskere fra Danmark, Finland, Tyskland, Østerrike, Ungarn, Polen, Sverige og Sveits. Hun er også medlem av styringsgruppa for Nordic Network of Thanatology.

Pål Ketil Botvar, deltar i et internasjonalt forskernettverk tilknyttet Universitetet i Würzburg med prosjektet *Religion og menneskerettigheter*.

Nina Hoel er Co-Chair of American Academy of Religion's Religion and Sexuality Group (2014 – 2018). Hun er medlem av redaksjonsrådene i tidsskriftene *Islamic Africa* og *Journal for the Study of Religion*.

2.4 SENTRALE AKTIVITETER 2015

Prosjektporteføljen for 2015 avspeiler KIFOs strategiske mål slik disse er uttrykt i strategisk plan 2014–2016 og den etterspørsel som uttrykkes gjennom eksternt finansiering. I 2015 faller de eksternt finansierte prosjektene i stor utstrekning innenfor KIFOs satsningsområder og bidrar på den måten til at KIFOs sentrale forskningsmål realiseres.

I utvikling av eksternt finansierte prosjekter så vel som gjennom prioritering innenfor sin grunnbevilgning, legger KIFO vekt på å respondere på aktuelle utviklingstrekk, behov og initiativer på området kirke, religion og livssyn i samfunnet.

Grunnbevilgningen søkes brukt på to måter, ved (1) å tilføre ytterligere forskningsbasert kunnskap på områder med eksternt finansierte prosjekter, og dermed supplere, utdype og publisere kunnskap som bygges opp gjennom slike prosjekter og aktuelle behov som avdekkes; (2) og støtte forskning som besvarer aktuelle utviklingstrekk og behov på områder med svakere tilgang på eksternt finansiering. Det legges også vekt på å anvende, analysere og forske på data tilgjengelige gjennom kirkelige statistikker og registre, både gjennom særskilte prosjekter primært basert på kirkestatistikkdata, og gjennom å utnytte og analysere slike data i andre prosjekter i kombinasjon med andre datakilder.

I tråd med disse overordnede prinsippene har KIFO videreført prioriteringen fra 2014 av følgende forskningsområder:

- Forskning om sentrale reform- og endringsprosesser i Den norske kirke, herunder forskning om kirkelig demokrati, trosopplæringsreformen og kultursatsingen i Den norske kirke
- Forskning om religion og offentlighet og religiøst mangfold
- Forskning som gjennom anvendelse og analyse av kirkestatistikk og registerdata gir kunnskap om tilstand og endring i Norge på området kirke, religion og livssyn.

Noen utvalgte prosjekter

- Kirkevalget 2015. KIFO har etter avtale med Kirkerådet startet forskning på gjennomføringen av Kirkevalget. Datamaterialet består primært i registerdata fra valget, utlagt informasjonsmateriell om kandidater og valgopplegg, og en surveyundersøkelse blant velgerne. Surveyundersøkelsen er gjort i samarbeid med NORSTAT og finansiert av Kirkerådet. Hovedansvarlige forskere er Pål Ketil Botvar, Sunniva E. Holberg og Bjarke Schønswandt Mortensen.
- Evaluering av dialogarbeidet på tros- og livssynsfeltet. På oppdrag fra Kulturdepartementet, har KIFO evaluert Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Norges Kristne Råd og Islamsk Råd Norge for sin rolle i dialogarbeidet.
- NOREL, The role of religion in the public sphere. A comparative study of the five Nordic countries. Prosjektet som ledes av Inger Furseth er formelt avsluttet, men har hatt publisering i 2015 og ventes også å publisere i 2016/2017. Andre tilknyttede KIFO-forskere er Pål Ketil Botvar, Ann Kristin Gresaker og Sunniva E. Holberg.
- Grunnlovsjubileet som minnepolitikk. Etnisitet, religion og konstitusjon i dagens Norge, finansiert av Stortinget, Norges Forskningsråd og KIFO, med en totalramme på ca. 1,5 mill. for prosjektperioden 2014–2015. Prosjektet ledes av Olaf Agedal og Pål Ketil Botvar, Ånund Brottveit og Sunniva E. Holberg deltar.
- Dåpstall og foreldres holdninger til dåp. Ida Marie Høeg har ledet to prosjekter som ser på endringene i dåpspraksis innenfor Den norske kirke. Det ene prosjektet er et samarbeid med Oslo bispedømme og det andre prosjektet, som vil fortsette i 2016, er et samarbeid med Øvre Romerike Prosti (i Borg bispedømme). Ann Kristin Gresaker har vært tilknyttet det første prosjektet i 2015.

I tillegg til sitt kontinuerlige arbeid med analyse av og forskning på statistikk- og registerdata på kirke-, religions- og livssynsfeltet, deltar KIFO ved forsker Ida Marie Høeg i Statistisk sentralbyrås Kirke-KOSTRA gruppe.

KIFO har i 2015 fortsatt å bidra til utgivelsen av Nordic Journal of Religion and Society (NJRS), som er publisert av Fagbokforlaget og er et nivå 2-tidsskrift. Inger Furseth og Lene Kühle er redaktører. NJRS' utgivelser støttes i tillegg fra Nordisk publiseringsnemd for humanistiske og samfunns-vitenskapelige tidsskrifter (NOP-HS).

2.5 PUBLISERING OG FORMIDLING

Samlet sett har KIFO hatt et publiseringsår med omtrent samme volum som tidligere år. (Fullstendig liste over publikasjoner finnes under pkt. 6)

	2014 Sum	2015 Sum	Hvorav på engelsk		Vitensk. nivå 2		Vitensk. nivå 1		Ikke fagfelle vurdert 2015
			2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Bøker	1	1	1		1			1	
Artikler i tidsskrifter og bøker	12	16	4	4	2	1	8	14	1
Institusjonsrapporter el. lignende	5	4	1						

I tillegg til publisering av bøker, artikler i bøker og tidsskrifter og forskningsrapporter, deltar forskerne på vitenskapelige konferanser og seminarer og presenterer sine forskningsfunn. De har holdt 13 presentasjoner ved vitenskapelige konferanser. KIFOs forskere er dessuten svært aktive når det gjelder forskningsformidling og kommunikasjon med KIFOs ulike brukergrupper og med offentligheten, som departement, Kirkerådet, bispedømmeråd, fellesråd og menigheter på diverse samlinger hos disse; konferanser, fagdager og etterutdannings-kurs.

Se liste under foredrag og gjesteforelesninger på side 24–26 som viser 26 foredrag og gjesteforelesninger. Listen over framtrede i media (s. 20–23) med kronikker, artikler og intervjuer, viser at KIFO-forskerne også er aktive og etterspurte for kommentarer og synspunkter i presse og media og gjennom det når ut til offentligheten. Det er registrert 50 opptredener i media i 2015.

2.6 ØKONOMI

Statstilskuddet til KIFO utgjorde 6,379 mill. kroner i 2015. Eksterne prosjektinntekter var 2,3 mill. kroner i 2015. De samlede inntektene var 8,9 mill. kroner. De største prosjektene er Grunnlovsjubileet, NOREL, Evalueringsforskning på Trosopplæringsreformen, Evaluering av dialogarbeid og Kristne organisasjoners formidlingsarbeid på feltene rusmidler og seksualitet. Medlemskontingent fra 10 hovedsamarbeidspartnere er tilsammen kr 150 000.

KIFO er lokalisert på Diakonhjemmet Høgskole, gjennom en leieavtale med Diakonhjemmets Stiftelse.

2.7 STYRETS VURDERING

I sin samlede vurdering av KIFOs aktiviteter og virksomhet 2015 vil KIFOs styre fremheve følgende:

Forskningsinstituttene spiller en viktig rolle i norsk forskning fordi de produserer anvendt forskning som er relevante for beslutningstakere og samfunnsaktører. KIFO har en viktig posisjon i dette feltet. KIFOs posisjon er ikke minst uttrykk for at instituttet har som ambisjon å fungere som et nav mellom ulike miljøer innen forskning om religion og samfunn. Dette kombineres med en nærhet til brukerne av forskningen, særlig religiøse og kirkelige organisasjoner og organer.

KIFO har en meget høy aktivitet på prosjektsiden, med kvalitet, bredde og relevans. Forskerne har også høy aktivitet på publisering og formidling. KIFO har vært synlig i media og den offentlige debatt og er dermed en fortsatt viktig premissleverandør for den religions- og kirkepolitiske offentlige samtalen.

Styret vil understreke det verdifulle i at KIFO har ivaretatt og videreutviklet sine internasjonale faglige nettverk og sin internasjonale orientering.

Det er vedtatt nye endrede vedtekter. Styringsorganene avspeiler nå KIFOs uavhengighet som forskningsstiftelse, samtidig som det er viktig at relasjonen og kommunikasjonslinjene til Kirkerådet ivaretas på en god måte.

Arbeidet med en gjennomgang av KIFOs hovedsamarbeidsmodell har fortsatt i 2015. I en periode med viktige endringer i KIFOs omgivelser, samtidig som det er utskiftninger i staben, er det naturlig å holde fokus på egen strategiutvikling. Strategiplanen som ble vedtatt i 2013 har vært lagt til grunn for rekruttering og prioriteringer i prosjektutviklingen. Målet er at KIFO også i framtiden skal være et sentralt fagmiljø når det gjelder kunnskapsutvikling innenfor feltet kirke, religion og livssyn i samfunnet.

Året har vært preget av stor aktivitet til tross for stor utskiftning i staben. Tilsettingene som ble vedtatt høsten 2015 legger gode forutsetninger for KIFOs virksomhet fremover. Styret takker alle KIFOs medarbeidere, også de som har sluttet i 2015 og de nye som er tilsatt, for stor og god arbeidsinnsats i 2015.

3 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERNE, REPRESENTANTSKAPET OG STYRET

3.1 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE 2015

Ansgar Teologiske Høgskole, Kristiansand (ATH)
Det praktisk-teologiske seminar, Oslo (PTS)
Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo (TF)
Det teologiske Menighetsfakultet, Oslo (MF)
Diakonhjemmet Høgskole, Oslo (DHS)
Høgskulen i Volda, Institutt for religion, livssyn og kyrkjefag, Volda (HVO)
IKO – Kirkelig pedagogisk senter, Oslo
Kirkerådet, Oslo (KR)
NLA Høgskolen, Bergen
Universitetet i Agder, Institutt for religion, filosofi og historie, Kristiansand (UiA)

3.2 REPRESENTANTSKAPET 2015

Professor Ingvild Sælid Gilhus, leder, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Førsteamanuensis Svein Sandø
Overlege Anne Louise Tveter, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Førstelektor Ingeborg Tveter Thoresen.
Førsteamanuensis Idar Kjølsvik, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Professor emeritus Preben Lindøe
Professor Jone Salomonsen, oppnevnt av Det teologiske fakultet, UiO
Varamedlem: Professor Oddbjørn Leirvik
Professor/rektor Vidar L. Haanes, oppnevnt av Det teologiske Menighetsfakultet
Varamedlem: Førsteamanuensis Kristin Norseth
Førsteamanuensis Merete Thomassen, oppnevnt av Det praktisk-teologiske seminar
Varamedlem: Høgskolelektor Halvard Johannessen
Rektor Ingunn Moser, oppnevnt av Diakonhjemmet Høgskole
Varamedlem: Senterleder Randi Skår
Direktør Marianne Uri Øverland, oppnevnt av IKO – Kirkelig pedagogisk senter og IKO-Forlaget AS
Varamedlem: Administrasjonsleder Dag-Eirik Lannem
Stipendiat Knut Tveitereid, oppnevnt av NLA Høgskolen.
Fra september 2015 rektor/førsteamanuensis Erik Waaler
Varamedlem: Førsteamanuensis Egil Morland
Førsteamanuensis Ralph Meier, oppnevnt av Høgskulen i Volda
Varamedlem: Dosent Jan Ove Ulstein.
Fra oktober 2015 førsteamanuensis Yvonne Margaretha Wang med
varamedlem: Førsteamanuensis Jonas Gamborg Lillebø
Professor Elisabet Haakedal, oppnevnt av Universitetet i Agder
Varamedlem: Professor Dagfinn Ulland
Førsteamanuensis Anne Haugland Balsnes, oppnevnt av Ansgar Teologiske Høgskole
Varamedlem: Dosent Lars Råmunddal

3.3 KIFOS STYRE 2015

Forskningsleder Arne Backer Grønningsæter, Fafo, oppnevnt av Kirkerådet. Styreleder.

Varamedlem: Førstelektor Alf Rolin, Høgskolen i Østfold

Professor Aud Tønnessen, Det teologiske fakultet. Nestleder.

Varamedlem: Førsteamanuensis Per Halse, Høgskulen i Volda

Professor Per Pettersson, Karlstads Universitet og Uppsala Universitet, til juni 2015

Varamedlem: Prost Eigil Morvik

Nytt medlem fra juni 2015 Professor Jørgen Straarup, Södertörns högskola

Ny vara fra juni 2015: Direktør Marianne Uri Øverland, IKO – Kirkelig pedagogisk senter og IKO-forlaget AS

Professor Harald Askeland, Diakonhjemmet Høgskole

Varamedlem: Stipendiat Knut Tveitereid, NLA Høgskolen

Forsker Nina Hoel, representant for ansatte.

Varamedlem: Forsker Olaf Agedal

Fra juni 2015 forsker Olaf Agedal representant for ansatte med varamedlem forsker Ida Marie Høeg

Sindre Bangstad

*Forsker II; ph.d., sosialantropologi.
(ansatt fra 15.11.2015)*

Kompetanseområder: sosialantropologi, muslimer i sekulære samfunn (Sør-Afrika, Norge), menneskerettigheter, tros- og livssynsfrihet, islam, hatytringer, ytringsfrihet, sekularisme og sekularitet, rasisme, islamofobi.

E-post: sindre.bangstad@kifo.no

Direkte telefon: +47 23 33 47 24

Pål Ketil Botvar

Forsker I; cand.polit., ph.d., statsvitenskap

Kompetanseområder: empiriske studier av moral, religion og politiske holdninger, statistikk, religionssosiologi, nyreligiøsitet, menighetsstudier.

E-post: pal.ketil.botvar@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 27

Ånund Brottveit

Forskningssjef; cand.polit., ph.d., sosialantropologi

Kompetanseområder: sosialantropologi, symbol- og ritualteori, kulturanalyse, flerkulturalitet, sosialt nettverk, dialogisme og diskursteori, medisinsk antropologi.

E-post: anund.brottveit@kifo.no

Direkte telefon: 22 33 47 25

Inger Furseth

Professor II; dr.polit., sosiologi

Kompetanseområder: religionssosiologi, kjønn og religion, religiøst mangfold, sosiologisk teori, sosiale og religiøse bevegelser.

E-post: inger.furseth@sosgeo.uio.no

Nina Hoel

*Forsker II; dr. philos., religionsvitenskap
(ansatt til 31.5.2015)*

Kompetanseområder: religionsantropologi, kjønn, seksualitet og religion, religion og miljø, Islam, feministisk teori og metode.

E-post: nina.hoel@teologi.uio.no

Ida Marie Høeg

Forsker I; cand.philol., ph.d., religionssosiologi

Kompetanseområder: religionssosiologi, religiøse og sekulære livsløpsritualer, religiøs sosialisering, kjønn og religion, relasjonen mellom medlemmene og Den norske kirke, kirke- og religionsstatistikk.

E-post: ida.marie.hoeg@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 26

Olaf Aagedal

Forsker I; dr.philos., sosiologi

Kompetanseområder: kultur- og religionssosiologi, symboler, ritualer, jubileer, minnepolitikk, nasjonal identitet, kirker som kulturarena.

E-post: aagedal@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 23

Ann Kristin Gresaker

Forskervikar MA, sosiologi

Kompetanseområder: religion, populærkultur og kjønn, medieanalyse, religionssosiologi, religiøs endring.

E-post: gresaker@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 28

Sunniva E Holberg

Forskningssassistent, MA, statsvitenskap

Bjarke S. Mortensen

Forskningssassistent (fra 1.11.2015)

MA, religionssosiologi

Administrasjon:

Maria Aase

Rådgiver, cand.mag.

E-post: maria.aase@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 20

Knut Evensen

Regnskap (Deltid)

Bodil Hafslund

Regnskap (Deltid)

5 PROSJEKTER UNDER ARBEID 2015

Prosjektene presenteres under følgende fem overskrifter.

1. Endring og kontinuitet i Den norske kirke
2. Religion i samfunnet og religiøst mangfold
3. Livssyn, verdier og etikk
4. Analyse av og forskning på registerdata og statistikk på kirke-, religions- og livssynsfeltet
5. Andre prosjekter

Inndelingen svarer til de tre satsningsområdene definert i strategisk plan 2014–2016, og KIFOs kontinuerlige ansvar for forskning og kunnskapsoppbygging på området kirke-, religions- og livssynsstatistikk. (For publikasjoner og formidling fra prosjektene, se kapittel 6.)

Når det under finansiering står KIFO, betyr det at prosjektet er finansiert av KIFOs grunnfinansiering/tilskudd fra Kirkerådet over statsbudsjettet. Der det står KIFO og en annen institusjon, er prosjektet finansiert med tilskudd samt at KIFO bruker av grunnfinansieringen for å gjennomføre prosjektet. Innenfor hvert satsningsområde er prosjektene oppført med de største først.

5.1 ENDRING OG KONTINUITET I DEN NORSKE KIRKE

Dette satsningsområdet fokuserer på

- Den norske kirkes arbeid med kirkeordning, demokrati og organisasjonsspørsmål
- Utvikling i Den norske kirkes gudstjenesteliv, trosopplæring, kulturformidling
- Den norske kirke som «Norges folkekirke» etter stat-kirke forliket

Fornytt trosopplæring i Den norske kirkes menigheter: avsluttet reform eller fortsatt læring og utvikling?

Bemanning: Ånund Brottveit (prosjektleder), Nina Hoel, Pål Ketil Botvar, Ulla Schmidt, Elisabet Haakedal (UiA),

Ferdigstilling: 2015

Finansiering: Kirkerådet

Prosjektbeskrivelse: I løpet av 2015 er alle menigheter i Den norske kirke omfattet av Trosopplæringsreformen og er over i en driftsfase. Prosjektet undersøker læring og utvikling i menighetenes arbeid med trosopplæring: Om, hvordan og hva menighetene lærer, hvordan læringen former videre utvikling av trosopplæringen, og hvilke forventninger det er til videre utvikling og fornyelse. Målsettingen er å gi relevant kunnskap for videre utvikling av trosopplæringen. Prosjektet er siste delprosjekt (opsjonsavtale) i en flerårig oppdragsavtale med Kirkerådet om evalueringsforskning på trosopplæringsreformen. Resultatene er presentert i KIFO Rapport 2015: 3.

Dåp i Oslo

Bemanning: Ida Marie Høeg (prosjektleder), Sunniva E. Holberg, Ann Kristin Gresaker

Ferdigstilling: 2015

Finansiering: Oslo bispedømmeråd, KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet analyserer nedgangen i oppslutning om dåp i Oslo bispedømme. Prosjektet er empirisk og undersøker endringene og bakenforliggende årsaker til nedgangen. Prosjektet skal tegne et bilde av dåpspraksis og nyere endringstendenser i Oslo Bispedømme. Datagrunnlaget er intervjuer med foreldre som er medlem av Den norske kirke, men som har valgt alternative ritualer til dåp, surveyundersøkelsen Tros- og livsytelsesundersøkelsen fra 2012 og foreliggende registerdata (menighetenes årsstatistikk, Medlemsregisteret). Resultatene er presentert i KIFO Rapport 2015: 2.

Konfirmasjon 2013 / 2014. Den andre landsdekkende spørreundersøkelse om konfirmasjon / International Research on Confirmation

Bemanning: Ida Marie Høeg (prosjektleder), Bernd Krupka (KUN)

Ferdigstilling: 2015

Finansiering: Kirkerådets Trosopplæringsmidler, KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet omfatter flere landsdekkende spørreundersøkelser om konfirmasjon som retter seg til konfirmanter og konfirmantansvarlige i menighetene. Undersøkelsen er den andre internasjonale undersøkelsen om konfirmasjon, initiert og administrert av Universitetet i Tübingen. Analysene av det internasjonale prosjektet ble publisert i Youth, Religion and Confirmation Work in Europe. The Second Study, redigert av Friedrich Schweitzer, Katie Niemelä, Thomas Slag, Henrik Simojoki.

Kirkevalget 2015

Bemanning: Pål Ketil Botvar (prosjektleder), Sunniva E. Holberg, Bjarke S. Mortensen

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: Kirkerådet, KIFO

I prosjektet blir kirkevalget 2015 gjennomgått. Vi ser på om formelle krav til valget er oppfylt. Videre tar vi for oss gjennomføring og resultater og sammenlikner disse med tidligere kirkevalg. Spesiell vekt blir lagt på bispedømmevalget, som var mest endret fra tidligere valg. En egen velgerundersøkelse er gjennomført i samarbeid med Norstat. Ved hjelp av denne kan man sammenlikne gamle og nye velgere.

Kirkelige reformer

Bemanning: Ulla Schmidt, Harald Askeland, Diakonhjemmet Høgskole. (for bokprosjekt)

Ferdigstilling: 2015

Finansieringskilder: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Basert på evalueringer av kirkelige reformer (trosopplæringsreformen, demokratireformen, prostereformen) skal prosjektet foreta en mer overordnet analyse og drøfting av reformvirksomhet i Den norske kirke, med særlig fokus på forholdet mellom kirkelige reformer og offentlige reformer, og betydningen for kirkens identitet. Resultatet publiseres i boken «Church Reform and Leadership of Change» i serien Church of Sweden Research Series, Volume 12.

Kirkemusikk i Norge på 2000-talet

Bemanning: Heidi Stavrum, Ole Marius Hylland, Åsne Dahl Haugsevje (Telemarksforskning), Solveig H. Christensen (Norges Musikkhøgskole), Olaf Aagedal

Ferdigstilling: 2015

Finansieringskilder: Kulturrådet

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet beskriver og analyserer den kirkemusikalske utviklingen som har skjedd på 2000-tallet, der den delen som skapes og utøves av profesjonelle aktører vektlegges spesielt. Prosjektet gjør i tillegg en vurdering av dagens situasjon for kirkemusikken, som også inkluderer en analyse av politiske tiltak og føringer, særlig av Norsk kulturråds støtteordning for kirkemusikk. Resultatet fra prosjektet publiseres som bok i 2016.

Dåp i Østre Romerike prosti

Bemanning: Ida Marie Høeg

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: Sørums kirkelige fellesråd med delfinansiering fra Fet og Dalen kirkelige fellesråd, KIFO

Prosjektbeskrivelse: Undersøkelsen tar sikte på å utforske hvorfor noen foreldre døper barna sine, mens andre foreldre lar være å døpe barna sine. Resultatene skal brukes til å få kunnskap om medlemmenes tilknytning til og bruk av kirken. De som er medlem av Den norske kirke og som bor i kommunene Nes, Sørums, Fet og Aurskog-Høland og fikk barn i 2012 og 2013 er med i undersøkelsen. Datagrunnlaget er en surveyundersøkelse til samtlige foreldre i populasjonen i de fire kommunene, sendt ut medio november.

5.2 RELIGION I SAMFUNNET OG RELIGIØST MANGFOLD

Dette satsningsområdet fokuserer på følgende punkter:

- Ulike aspekter ved religion og livssyn i det offentlige rommet
- Empiriske endringer i religionsbildet
- Tradisjonelle og nye livsfaseritualer
- Religiøsitet i nasjonale ritualer

Grunnlovsjubileet som minnepolitikk. Ein dokumentasjon og analyse av Grunnlovsjubileet 2014

Bemanning: Olaf Aagedal (prosjektleder), Pål Ketil Botvar, Sunniva E. Holberg, Ånund Brottveit.

Ferdigstilling: 2015

Finansiering: Stortinget, Norges Forskningsråd, KIFO

Samarbeidspartnere eksternt: Svein Ivar Angell (Unio Rokkansenteret), Brit Marie Hovland (UiO), Gabriella Elgenius (LSE).

Prosjektbeskrivelse: Eit nasjonalt jubileum kan analyserast som identitetspolitikk som set ord på nasjonal sjølvoppfatning. På bakgrunn av tidlegare analyser av Unionsjubileet 2005 og KIFO sitt prosjekt om Grunnlova som nasjonalt symbol, har vi gjennomført eit prosjekt som dokumenterer og analyserer feiringa av Grunnlovsjubileet 2014. Eit særleg fokus er religionen og Den norske kyrkja si rolle under jubileumsfeiringa. I 2015 ble resultatene frå prosjektet presentert gjennom sluttkonferanse, foredrag og media oppslag. Det vil bli utgitt ei bok basert på resultatene frå prosjektet.

The role of religion in the public sphere. A comparative study of the five Nordic countries (NOREL)

Bemanning: Inger Furseth (prosjektleder), Anders Bäckström, Lene Kühle, Kati Niemelä, Petur Petursson, Pål Repstad, Lars Ahlin, Pål Ketil Botvar, Henrik Reintoft Christensen, Arni Svanur Danielsson, Ann Kristin Gresaker, Kimmo Ketola, Jonas Lindberg, Knut Lundby, Mia Lövheim, Annette Leis-Peters, Per Pettersson, Ulla Schmidt, Bjarni Randver Sigurvinsson, Sivert Skålvoll Urstad og Sunniva E. Holberg. KIFO samarbeider her med Uppsala Universitet, Aarhus Universitet, Islands Universitet, The Church Research Institute Finland, Helsinki Universitet, Københavns Universitet, Universitetet i Oslo og Universitetet i Agder.

Ferdigstilling: 31. mars 2014. Norsk bok utgitt i 2015. Internasjonal bok ferdigstilles i 2016/2017.

Finansiering: Nordisk samarbeidsnævn for humanistisk og samfunnsvidenskabelig forskning (NOS-HS)/NORDCORP, KIFO, Aarhus Universitet, The Church Research Institute Finland, Islands Universitet og Uppsala Universitet.

Prosjektbeskrivelse: NOREL (2009–2014) sammenliknet systematisk religiøs endring i den offentlige sfære i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island i de siste 30 årene. Tre år studeres mer grundig: 1988, 1998, 2008. Prosjektet omhandler fire temaer: 1. Stat og religion (Ulla Schmidt), 2. Religion og politikk (Pål Ketil Botvar), 3. Religion og media (Ann Kristin Gresaker) og 4. Religion i sivilsamfunnet (Inger Furseth). Undersøkelsene er basert på en rekke kvantitative og kvalitative data. Forskningen blir utført av seniorforskere fra alle de fem nordiske landene og to doktorgradsstipendiater.

Relevant religion? Omtalen og (om)formingen av religion i skandinaviske livsstilblader 1988, 1998 og 2008

Bemanning: Ann Kristin Gresaker, ph.d.-prosjekt

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: Nordisk samarbeidsnævn for humanistisk og samfunnsvidenskabelig forskning (NOS-HS), NORDCORP, (i perioden 1.4.2010 – 31.3.2014) og KIFO.

Prosjektbeskrivelse: Artikkelbasert avhandling som undersøker hvordan skandinaviske kvinne-, manne- og familieblader omtaler religion i årene 1988, 1998 og 2008, via en kvantitativ innholdsanalyse og kvalitative tekstanalyser. Følgende overordnede spørsmål stilles: Hvordan omtaler og (om)former skandinaviske/nordiske livsstilblader religion som tema i årene 1988, 1998 og 2008? Hvilken betydning har kjønn for de måter religion omtales og (om)formes? Hva kan dette si om religionens rolle i den nordiske/skandinaviske, kjønnete livsstilbladkonteksten?

Evaluering av Dialogarbeid

Bemanning: Ånund Brottveit (prosjektleder), Nina Hoel, Ann Kristin Gresaker, Pål Ketil Botvar, Inger Furseth

Ferdigstilling: 2015

Finansieringskilder: KUD

Prosjektbeskrivelse: Evaluering av dialogarbeid mellom tros- og livssynssamfunn gjennom ulike dialogfora etablert/støttet av Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL), Norges Kristne Råd (NKR) og Islamsk Råd Norge (IRN). Deltakerundersøkelse basert på kvalitative intervjuer og observasjon på to case-steder. Vi er bl.a. blitt bedt om se nærmere på hvordan de tre rådene fungerer som dialogarena, hvordan dialogarbeidet som ofte involverer ledere når ut til medlemmene, og hva slags virkning slike dialoger har på samfunnet. Resultatene er presentert i KIFO Rapport 2015: 3.

Reassembling Democracy: Ritual as Cultural Resource (SAMKUL)

Bemanning: 21 forsker fra USA, Canada, Europa og Afrika, Ida Marie Høeg, KIFO. Prosjektleder: Jone Salomonsen, UiO.

Ferdigstilling: 2017

Finansiering: Norges Forskningsråd, KIFO

Prosjektbeskrivelse: Økende religiøst mangfold bidrar til at ritualer blir en viktig kulturell drivkraft for sosial endring i dagens samfunn. Fungerer ritualer bare mobiliserende for sosial endring eller er de også med på å forme hvordan samfunnet endrer seg? Prosjektets hypotese er at ritualer kan være et viktig bidrag til en demokratisk prosess som omformer samfunnet og legger grunnlaget for å takle lokale og globale kriser. Høeg er delaktig i følgende delprosjekt: 22. July: Performance violence and public ritual response.

17. mai som kulturmøte

Bemanning: Ånund Brottveit, KIFO,

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: Fritt ord, Akershusmuseet, Norsk lokalhistorisk institutt, Norsk kulturråd, NFR, KIFO

Samarbeidspartnere eksternt: Roger Erlandsen, Kirsten Linde, Kari Amundsen og Katja Nicolaysen, Akershusmuseet; Knut Sprauten og Ola Alsvik Norsk lokalhistorisk institutt.

Prosjektbeskrivelse: Museumsutstilling og bokutgivelse i 2016 i tilknytning til Grunnlovsjubileet, og basert på datainnsamling om innvandrerfamiliers egen praksis og tanker rundt grunnlovsdagen. Brottveit bruker forskningsdata fra Grunnlovsprosjektet (Grunnlova som symbol), mens Akershusmuseet og Norsk lokalhistorisk institutt samler inn data fra 10 ulike innvandrerfamilier i Akershus om deres 17.maifeiring i 2013. Det vil bli benyttet kvalitative intervjuer og foto-/videoopptak gjort av familiene selv. Brottveit skriver en vitenskapelig artikkel til boka.

Cremation Practices in Norway: Regulations, changes, challenges and innovation.

Bemanning: Ida Marie Høeg

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: Norges Forskningsråd (PES2020), KIFO

Samarbeidspartnere eksternt: Hans Hadders (Høgskolen i Sør-Trøndelag) (prosjektleder), Susan Matland (MUSIT)

Prosjektbeskrivelse: Prosjektets mål er å undersøke praksis og holdninger til håndtering av kremerte menneskelige levninger på grunnlag av etnografiske undersøkelser, forskrifter og arkivmaterieell. Høegs bidrag er å studere fenomenet askespredning og utviklingen av nye kulturelle handlingsformer og forestillinger rundt død, offentlig sted og minne. Prosjektet skal inngå i Burial Cremation and European Identities som ledes av teologen og antropologen Douglas Davies ved Durham University. Prosjektet søker finansiering fra EUs rammeprogram for forskning og innovasjon (Horizon 2020).

Nasjonale symboler og nasjonsbygging. En studie av bruk av nasjonale symboler under folkeavstemningen i Skottland høsten 2014 og i norske avstemninger om medlemskap i EU i 1972 og 1994.

Bemanning: Olaf Agedal

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet analyserer bruk av nasjonale symboler under folkeavstemninger ut fra et nasjonsbyggingsperspektiv. Det empiriske grunnlaget er fra folkeavstemningen i Skottland høsten 2014 som sammenlignes med folkeavstemningene om norsk medlemskap i EU i 1972 og 1994. Resultater fra prosjektet ble presentert på en statsvitenskapelig konferanse i Edinburgh september 2015.

Død og rituell sorgbearbeiding i skolen

Bemanning: Ida Marie Høeg (prosjektleder), Hans Stifoss-Hanssen (Diakonhjemmet Høgskole)

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet vil på bakgrunn av empiriske undersøkelser fra norsk skole studere rituell sorgbearbeiding i forbindelse med elevers dødsfall. Ut fra en forståelse av at måter å kommunisere, bearbeide og uttrykke sorg på er kulturbestemt, ser vi på hva som oppfattes som legitime rituelle uttrykk for død og sorg i skolen og hvilke normer og prinsipper skolen bygger på når den utformer rituelle handlinger og symboler, og de sosiale prosessene som fører fram til de konkrete ritualene.

Migranter og kirke

Bemanning: Pål Ketil Botvar (Anders Aschim, Høgskulen i Volda (prosjektleder)

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Det dreier seg om et bokprosjekt – en antologi. Botvar har deltatt på seminar i Volda og skrevet et bidrag på basis av tilgjengelig surveymateriale (ESS-undersøkelsen) om befolkningene i Norge, Polen og de tre baltiske land. Problemstillingen for kapitlet er forholdet mellom religion og sosial kapital i land som sender og mottar arbeidsinnvandrere. Forholdet mellom «bonding» og «bridging» elementet i sosial kapital diskuteres, samt hvorvidt kirkene underbygger det ene eller det andre elementet.

Salme-TV som mediabegivenhet

Bemanning: Olaf Agedal

Ferdigstilling: 2015

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet beskriver og analyserer deltagelsen i og opplevelsen av NRK sin salmemaraton første helgen i advent 2014. Datagrunnlaget er surveydata om oppslutningen om sendingen og data fra sosiale medier om seeradferd og opplevelse. Dataene analyseres i forhold til teorier om mediabegivenheter og kollektivt minne. Hovedfunnene er presentert på Forskning.no og planlegges også publisert i fagartikkel.

5.3 LIVSSYN, VERDIER OG ETIKK

Dette forskningsområdet fokuserer på:

- Tros- og livssynssamfunnenes engasjement i etiske spørsmål
- Betydningen av tro og livssyn for verdier og holdninger i samfunnet
- Religion, rettigheter og lovgivning
- Samfunnsutvikling og verdikonflikter

Verdier, religion og menneskerettigheter

Bemanning: Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: Kirkerådets trosopplæringsmidler, KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet handler om ungdom, religion og holdninger til ulike menneskerettigheter. Det er samlet inn spørreskjemasvar fra ca 1000 ungdommer fra 20 videregående skoler i Oslo og Akershus. Materialet er representativt for ungdomsbefolkningen på viktige bakgrunnsvariabler. Prosjektet er et samarbeid mellom ca 20 europeiske land, og koordineres fra universitetet i Wurzburg, Tyskland. I prosjektet sammenliknes ulike religiøse gruppers syn på menneskerettigheter i ulike storbyer.

Nå skal vi snakke om rus og sex og sånn... En undersøkelse av kristne organisasjoners undervisning på rus og samlivsfeltet

Bemanning: Pål Ketil Botvar (prosjektleder), Nina Hoel, Ann Kristin Gresaker

Ferdigstilling: 2015

Finansiering: Blå Kors, Kirkelig Ressurssenter (trosopplæringsmidler), KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet kartlegger omfang og innretning av formidling om rus og seksualitet rettet mot unge innenfor kristne organisasjoner. Problemstillinger: 1) Hvilke sosiale temaer inngår i formidling til unge i kirker og kristne organisasjoner? 2) I hvilken grad inngår rus og/eller seksualitet? 3) Hvorfor blir evt. disse temaene ikke behandlet? 4) Hvordan er formidling i slike temaer lagt opp? 5) Hva er målet med formidlingen? Prosjektet består av intervju- og spørreundersøkelse blant undervisningsledere i utvalgte kristne trossamfunn og organisasjoner. Resultatene er presentert i KIFO Rapport 2015: 4.

5.4 ANALYSE AV OG FORSKNING PÅ REGISTERDATA OG STATISTIKK PÅ KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSFELTET

Kirkestatistikk

Bemanning: Ida Marie Høeg

Ferdigstilling: Løpende

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse:

1. Ivareta KIFOs kontakt med Kirkerådet i arbeidet om å sikre KIFOs rett til å få enkel tilgang på data fra Årsstatistikk for Den norske kirke.
2. Være KIFOs representant i Kirke-Kostra-gruppen (SSB). Påse at SSBs religionsstatistikk framstår som et tjenlig analyseverktøy for KIFO.
3. Påse at NSD kirkestatistikk framstår som et tjenlig analyseverktøy for KIFO.

5.5 ANDRE PROSJEKT

Selvhjelpsbok – Antologi for forskningen på selvhjelpsgrupper

Bemanning: Ånund Brottveit (redaktør og forfatter). Samarbeidspartnere eksternt: Nora Gotaas (prosjektleder) og Hilde H. Zeiner (medredaktør), NIBR/Helsedepartementet; Marte Feiring, HiOA

Ferdigstilling: 2016

Finansiering: Helsedirektoratet, NIBR, KIFO

Prosjektbeskrivelse: Redaktør og forfatter i bokprosjekt basert på selvhjelpsforskningen. Forskerne har analysert fremveksten av den nye formen for selvorganiserte selvhjelpsgrupper, promotert av organisasjonen Selvhjelp Norge. Prosjektet «Endringsarbeid i selvhjelpsgrupper» er administrert av Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR).

Prosjekttittel: Museum som minnepolitiske aktører

Bemanning: Ottar Grepstad (prosjektleder, nettverk av museumsansatte), Olaf Agedal (prosjektveileder)

Ferdigstilling: 2018

Finansiering: Norsk Kulturråd

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet er et nettverkssamarbeid mellom ansatte i kunstmuseum. Prosjektet skal analysere museumsarbeid ut fra et minnepolitisk perspektiv; dvs analysere hvordan verdier og interesser i samtiden påvirker museene sin fremstilling av fortida.

6 PUBLIKASJONER

6.1 BØKER

Furseth, Inger (red.). 2015. *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*. Oslo: Universitetsforlaget. (nivå 1)

6.2 ARTIKLER I BØKER

- Bangstad, Sindre og Olav Elgvin. 2015. «Norway». I *Annual Yearbook of Muslims in Europe*, redigert av O. Scharbrodt, vol. 7, 436–449. Leiden: E. J. Brill. (nivå 2)
- Botvar, Pål Ketil og Sunniva E. Holberg. 2015. «Religion i politikken – gammelt tema, nye konflikter». I *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*, redigert av Inger Furseth, 38–66. Oslo: Universitetsforlaget. (nivå 1)
- Botvar, Pål Ketil. 2015. «Reflections on Human Rights and Religion in Norway». I *Religion and Human Rights. An International Perspective*, redigert av Hans-Georg Ziebertz og Gordan Črpić, 113–123. Springer. (nivå 1)
- Furseth, Inger. 2015. «Innledning». I *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*, redigert av Inger Furseth, 9–20. Oslo: Universitetsforlaget. (nivå 1)
- Furseth, Inger. 2015. «Et religiøst landskap i endring 1988–2013». I *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*, redigert av Inger Furseth, 21–37. Oslo: Universitetsforlaget. (nivå 1)
- Furseth, Inger, Pål Repstad, Sivert Skålvoll Urstad og Ole-Edvin Utaker. 2015. «Tros- og livssynssamfunnene og deres ledere – innadvendte eller utadvendte?» I *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*, redigert av Inger Furseth, 139–168. Oslo: Universitetsforlaget. (nivå 1)
- Furseth, Inger. 2015. «Religionens tilbakekomst, nedgang eller økende kompleksitet?» I *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*, redigert av Inger Furseth, 169–182. Oslo: Universitetsforlaget. (nivå 1)
- Lundby, Knut og Ann Kristin Gresaker. 2015. «Religion i media – omstridt og oversett?» I *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*, redigert av Inger Furseth, 69–104. Oslo: Universitetsforlaget. (nivå 1)
- Christensen, Henrik Reintoft, Ida Marie Høeg, Dagmar Lagger og Friedrich Schweitzer. 2015. «What the Adolescents Believe». I *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe. The Second Study*, redigert av Friedrich Schweitzer, Katie Niemelä, Thomas Slag og Henrik Simojoki, 32–42. Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus. (nivå 1)
- Krupka, Bernd og Ida Marie Høeg. 2015. «Youth and Church Services». I *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe. The Second Study*, redigert av Friedrich Schweitzer, Katie Niemelä, Thomas Slag og Henrik Simojoki, 170–179. Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus. (nivå 1)
- Høeg, Ida Marie og Bernd Krupka. 2015. «Confirmation Work in Norway». I *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe. The Second Study*, redigert av Friedrich Schweitzer, Katie

Niemelä, Thomas Schlag og Henrik Simojoki, 234–243. Gütersloh/Germany: Gütersloher Verlagshaus. (nivå 1)

- Aagedal, Olaf. 2015. «Religion und die Feier des Nationaltages. Die Rolle der Norwegischen Kirche am 17. Mai». I *Die Religion und das Wertefundament der Gesellschaft. Studien zum 200. Jahrestag des norwegischen Grundgesetzes 2014*, redigert av Hans Bringeland, Arve Brunvoll, 287–310. Zürich: Lit Verlag. (nivå 1)
- Aagedal, Olaf. 2015. «Integrasjon og statsborgarlege symbol». I *Borgerrolle og borgerrett*, redigert av Kirsti Strøm Bull, 149–171. Oslo: Dreyer Forlag. (nivå 1)

6.3 ARTIKLER I TIDSSKRIFTER

- Botvar, Pål Ketil. 2015. «Sosial kapital og holdninger til religion i offentligheten. En studie av elever i den videregående skolen i Oslo-området». *Prismet forskning – religionspedagogisk tidsskrift* 66 (1): 79–95. (nivå 1)
- Høeg, Ida Marie. 2015. «Silent actions – emotion and mass mourning rituals after the terrorist attacks in Norway on 22 July 2011». *Mortality* 20 (3): 197–214. (nivå 1)
- Høeg, Ida Marie og Ann Kristin Gresaker. 2015. «Når det rokkes ved tradisjon og tilhørighet. Perspektiver på nedgang i oppslutning om dåp». *Luthersk kirketidende* 150 (18): 427–429.

6.4 INSTITUSJONSRAPPORTER EL. LIGN.

- Botvar, Pål Ketil, Ånund Brottveit, Nina Hoel, Elisabeth Haakedal og Ulla Schmidt. 2015. *Avsluttet reform eller fortsatt læring og utvikling? Trosopplæring som arbeidsform i menighetene. KIFO Rapport 2015: 1*. Oslo: KIFO.
- Botvar, Pål Ketil og Ann Kristin Gresaker. 2015. «Vi hjelper dem til å ta egne, gode valg». *Kristent ungdomsarbeid på rus- og seksualitetsfeltet. KIFO Rapport 2015: 4*. Oslo: KIFO.
- Brottveit, Ånund, Ann Kristin Gresaker og Nina Hoel. 2015. «Det handler om verdensfreden!» *En evaluering av rollen Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Norges Kristne Råd og Islamsk Råd Norge har i dialogarbeidet. KIFO Rapport 2015: 3*. Oslo: KIFO.
- Høeg, Ida Marie og Ann Kristin Gresaker. 2015. *Når det rokkes ved tradisjon og tilhørighet. Nedgang i oppslutning om dåp i Oslo bispedømme. KIFO Rapport 2015: 2*. Oslo: KIFO

6.5 FRAMTREDEN I MEDIA: KRONIKKER, ARTIKLER, INTERVJUER

Sindre Bangstad

- *Morgenbladet*. Asle Tojes tull med tall. Debattinnlegg (Med Frode Helland). 27. november.
- *NRK Finnmark*. Storhaug: – 40 prosent av muslimene kan være fundamentalister. Forskere: – Nåja. Intervju. 9. desember.
- *NRK Lørdagsrevyen*. Økt muslimhets i Norge. Intervju. 12. desember.
- *NRK P3*. Rasisme. I programmet Verdens Rikeste Land. Intervju. 16. desember.

Pål Ketil Botvar

- *Vårt Land*. Bob Dylan henter gamle sangskatter frem fra skyggene. Gjør Sinatra på sin måte. Kronikk. 29. januar.

- *Vårt Land*. Vi er blitt mer tolerante. Nei til krenkelse av religion. Kronikk. Medforfatter: Sunniva E. Holberg. 25. april.
- *Vårt Land*. Avkler Frp-Sivs kristen-flørt. Knuser myten om «kristne» Frp. Omtale av kapitlet Religion i politikken av Botvar og Holberg i boken Religionens tilbakekomst i offentligheten, og intervju med Pål Ketil Botvar. 2. mai.
- *Vårt Land*. Grunnlovsjubileet: Brakte kirke og kommune sammen. Kronikk. Medforfatter Olaf Agedal. 4. mai.
- *Klassekampen*. Historiefiksert. Intervju om Grunnlovsjubileet, sammen med Olaf Agedal. 9. mai.
- *Vårt Land*. Føler seg tvunget til å velge mellom religion og karriere. Omtale av kapitlet Religion i politikken av Botvar og Holberg, i boken Religionens tilbakekomst i offentligheten? 13. mai.
- VG. Bjarne, Reidun og en halv million nordmenn på dugnad denne helgen. Pål Ketil Botvar kommenterer den norske dugnadsånden og 17. mai feiringen. 16. mai.
- NRK TV. (nrk.no). Dugnad før 17. mai. Reportasje i Dagsrevyen om dugnad – Intervju. 16. mai.
- *Vårt Land*. SV- og KrF-velgere mest religionsåpne. Kommentarer på Botvar og Holbergs artikkel i boken Religionens tilbakekomst i offentligheten? 19. mai.
- *Tønsberg Blad*. Muslimer møter flest fordommer. Intervju. 11. juli.
- *P1 Sveriges radio Människor och tro*. Ökar rätten att häda?. Intervju i forbindelse med boka Religionens tilbakekomst i offentligheten? om avskaffelse av blasfemiparagrafen i Norge. 21. juli.
- *Vårt Land*. Ungdomsledere vil undervise yngre om rus og sex. Omtale av rapporten «Vi hjelper dem til å ta egne, gode valg». 16. oktober.
- *Dagen*. Prater om sex, men ikke om synd. Omtale av rapporten «Vi hjelper dem til å ta egne, gode valg». 17. oktober.
- *Kristelig Pressekontor (KPK.no)*. Mer undervisning om sex og rus enn ventet. Intervju om rapporten «Vi hjelper dem til å ta egne, gode valg». 19. oktober.
- *Vårt Land*. Snakker om rus og sex på en ny måte. Kronikk. Medforfatter Ann Kristin Gresaker. 21. oktober.
- *Vårt Land*. Dropper syndesnakk. Omtale av rapporten «Vi hjelper dem til å ta egne, gode valg». 21. oktober.
- *Vårt Land*. Nye velgere føler tilhørighet. Kronikk. Medforfattere Sunniva E. Holberg og Bjarke S. Mortensen. 23. desember.

Ånund Brotveit

- *Vårt Land*. Snubler i pengemangel. Intervju. 2. oktober.
- *Vårt Land*. Dobbel støtte til dialog. Artikkel. 8. oktober.
- *Vårt Land*. Avgjørende dialog. Kronikk. Medforfattere: Ann Kristin Gresaker og Nina Hoel. 9. oktober.
- *Dagsrevyen 19*. Kongelig gjestebud (dialogarbeid). Intervju. 20. oktober.
- *Vårt Land*. Moskeer stopper ikke radikaliserings. Intervju. 19. november.
- *Vårt Land*. Skjuler mangfold. Intervju. 20. november.

Inger Furseth

- *Aftenposten*. Kristendom taper plass, mens islam og alternativ spiritualitet vinner frem. Kronikk. 24. april.
- *Klassekampen*: Religion vender tilbake. Intervju. 5. mai.
- *Fri Tanke*. Fant mindre religion i offentligheten enn de trodde. Intervju. 27. mai.
- *Dagen*: Mer bråk om islam, stillere om kristen tro. Intervju. 28. mai.

Ann Kristin Gresaker

- *Vårt Land*. Åndelige kvinner og irreligiøse menn? Kronikk. 28. mai.
- *Vårt Land*. Avgjørende dialog. Kronikk. Medforfattere: Ånund Brottveit og Nina Hoel. 9. oktober.
- *Vårt Land*. Snakker om rus og sex på en ny måte. Kronikk. Medforfatter: Pål Ketil Botvar. 21. oktober.

Nina Hoel

- *Vårt Land*. Avgjørende dialog. Kronikk. Medforfattere: Ånund Brottveit og Ann Kristin Gresaker. 9. oktober.

Ida Marie Høeg

- *Mammanett.no*. Færre velger å døpe sine barn eller har navnefest. Intervju. 7. april.
- *Dagsavisen*. Folkekirkens grunnmur. Kronikk 9. juni.
- *Vårt Land*. Velger bort dåp. Intervju om oppslutningen om dåp og alternative ritualer til dåp. 10. juni.
- *NRK Sørlandet Nyheter*. Om bibelbeltet. 11. juni.
- *Dagen*. Flere melder seg ut av Den norske kirke. Intervju om årsaken til de høye utmeldingstallene i 2014. 24. juli.
- *Budstikka*. Færre troende gis mer penger. Intervju om tilskudd og oppslutning om tros- og livssynsamfunn i Asker og Bærum i 2014. 3. august.
- *Vårt Land*. Tror ikke på medlemsras. Intervju om utmelding fra Den norske kirke. 9. oktober.
- *Klassekampen*. Nå blir det enklere. Intervju om utmelding fra Den norske kirke. 9. oktober.
- *Vårt Land*. Er blitt mer åpne for tro og kirke. Intervju om konfirmantundersøkelsen og undersøkelsens resultater. 15. oktober.
- *Vårt Land*. Trendene er på motstanderlaget. Intervju om medlemmer som lar være å døpe barna sine. 22. oktober.
- *Dagens næringsliv* Lest siden sist. Sitat fra Vårt land med humoristisk vri. 24. oktober.
- *Stavanger Aftenblad*. Forsker oppfordrer til mer åpenhet. Intervju om presteres holdning til homofili. 19. november.
- *HJEM (Sjømannskirkens blad)* nr. 7 «For & imot» Intervju om sekularisering og religion i offentligheten.
- *NRK P1 Norgesglasset*. Paris-terroren og sorgritualer. 16. november.

Olaf Aagedal

- *Forskning.no*. Da nordmenn satt salmefast. 6. januar.
- *Vårt Land*. Går ikke i kirken – satt salmefast. 8. januar.
- *Vårt Land*. Brakte kirke og kommune sammen. Kronikk. Medforfatter Pål Ketil Botvar. 4. mai.
- *Klassekampen*. Den nye grunnlovsliturgien. Innlegg. 9. mai.

- *Klassekampen*. Historiefiksert. Intervju (sammen med Pål Ketil Botvar). 9. mai.
- *NRK P2*. Om grunnlovsjubileet. Intervju i Kulturnytt. 11. mai.

6.6 BEDØMMELSESKOMITEER (DR.AVH., DISPUTASER, TILSETTINGER)

Pål Ketil Botvar

- Bedømmelse av søkere til forskerstillinger hos KIFO. Tillitsvalgt for de ansatte.
- Bedømmelse av søkere til PhD-stipend (religion) ved UiA. Sammen med Helje Sødal.

Ånund Brottveit

- Bedømmelse av søkere til forskerstillinger hos KIFO, sekretær for tilsettingsutvalget.

6.7 INVITERT PRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE

Pål Ketil Botvar

- Religion, migrasjon og sosial kapital. Surveydata fra Norge, Polen og de baltiske land. Seminaret Kristne migranter i Norden. Institutt for religion, livssyn og kyrkjefag, Høgskulen i Volda. 23.–25. mars 2015.
- Rusmidler, seksualitet og tro. Etske temaer i kristent ungdomsarbeid. Nordisk dagskonferanse: Ungdom, rus, sex og tro. Blå Kors og Kirkelig Ressurssenter, Gardermoen. 16. oktober 2015.

Inger Furseth

- NOREL: Research Lessons Learned. Team meeting, Religion and Diversity Project. University of Ottawa, Canada. 30. april–1. mai 2015.

6.8 PAPERPRESENTASJON VED VITENSKAPELIG KONFERANSE

Pål Ketil Botvar

- Social capital and «public religion». Factors explaining attitudes in young adults. The 33rd ISSR Conference: Sensing Religion. Louvain-la-Neuve, Belgia. 2.–5. juli 2015.
- Political rights versus religious rights? Why young people are skeptical towards religion in the public sphere. International empirical research program religion and human rights 2013–2017. Zagreb, Kroatia. 8.–10. desember 2015.

Ånund Brottveit

- Ecclesiastical politics of memory in The Norwegian Constitution Anniversary. The 33rd ISSR Conference: Sensing Religion. Louvain-La-Neuve, Belgia. 2. juli 2015.
- The Alternative Room. Preconditions for Dialogue and Change. 3rd International Conference on Dialogical Practices: Listen to me! Humanizing human practices. UiA, Kristiansand. 24. september 2015.

Inger Furseth

- Organiserte sesjonen: Is Religion Returning to the Public Sphere? Findings from the Nordic Countries 1988-2008. International Society for the Sociology of Religion (ISSR) Conference. Louvain-la-Neuve, Belgia. 2.–5. juli 2015.

- Faith communities – dialogue or isolation? International Society for the Sociology of Religion (ISSR) Conference. Louvain-la-Neuve, Belgia. 2.–5. juli 2015.

Nina Hoel

- Islamic Body Politics and Fundamentalism. International conference on Religion, Gender and Body Politics: Post-secular, post-colonial and queer perspectives. Utrecht University, Netherlands. 12.–14. februar 2015.

Olaf Aagedal

- Grunnlovsjubileet 2014 som minnepolitikk. Jubileumsfeiringene i valgkirkene frå 1814 og debatten om «musealiseringen» av Den norske kirke. 7. Nordiske Konferanse i Kulturpolitikkforskning. Telemarksforskning, Bø. 25.–27. august 2015.
- Symbols of independence and interdependence. The use of national symbols in the referendum campaigns in Scotland 2014 and Norway 1972 and 1994. IPSA-conference: Rethinking Territoriality. University of Edinburgh, Edinburgh. 16.–18. september 2015.

6.9 FOREDRAG OG GJESTEFÖRELESNINGER

Sindre Bangstad

- Offentlighetens barrierer: Om betingelser og muligheter for ytringer i norsk offentlighet. Invitert foredrag ved seminar ved Senter For Kjønnforskning (STK), Universitetet i Oslo. 26. november 2015.
- *Les extremes se touchent*: The Politics of Fear, Polarization and Extremism in Contemporary Europe – and Academic Responses to It. Invitert foredrag ved konferanse om Boundaries of Extremism. PRIO, Oslo. 16. desember 2015.

Pål Ketil Botvar

- Tåler vi et livssynsåpent samfunn? En studie av unge voksne i Oslo-området. Undervisning (dobbelttime), Diakonhjemmet. 15. januar 2015.
- Jubel for jubileet? Folkelig deltakelse i Grunnlovsåret. Konferansen Kunsten å grunnlovsjubilere. Tilbakeblikk på 2014-feiringen. KIFO og Norges Forskningsråd, Eidsvoll. 11. mai 2015.
- Folkelig deltakelse i jubileumsåret 2014. Stortingets presidentskap. Stortinget. 7. mai 2015.
- Religiøs individualisme og sosialt engasjement. Hvor individualistisk er den norske nyreligiøsiteten? Paper til forskningsseminar om «Lived Religion». Universitetet i Agder, Fakultet for humaniora og pedagogikk, Kristiansand. 8. mai 2015.
- Religionsstudier ved hjelp av kvantitativ metode. Undervisning (fire timer). Religionsvitenskap Universitetet i Bergen. 25. mai 2015.
- Rusmidler, seksualitet og tro. Etske temaer i kristent ungdomsarbeid. Presentasjon sammen med Ann Kristin Gresaker på frokostmøte, Blå Kors Norge. 15. oktober 2015.
- Avsluttet reform eller fortsatt læring og utvikling. Foredrag sammen med Ånund Brottveit og Nina Hoel på Kirkerådet/Faglig referansegruppe for Trosopplæringsreformen. Holmenkollen Park Hotell, Oslo 27. april 2015.

Ånund Brottveit

- Sosialt nettverk – Teori og anvendelse (forelesninger 3 t). Desentralisert videreutdanning i organisering og veiledning av støttekontakter, avlastere og frivillige – kull 2015. Høgskolen i Bergen, Oslo (undervisningssted). 26. januar 2015.
- Avsluttet reform eller fortsatt læring og utvikling. Foredrag sammen med Pål Ketil Botvar og Nina Hoel på Kirkerådet/Faglig referansegruppe for Trosopplæringsreformen. Holmenkollen Park Hotell, Oslo 27. april 2015.
- En flerkulturell feiring? Stortingets presidentskap. Oslo 7. mai 2015.
- En flerkulturell feiring? Konferansen Kunsten å grunnlovsjubilere. Tilbakeblikk på 2014-feiringen. KIFO og Norges forskningsråd, Eidsvoll. 11. mai 2015.
- Hva er selvhjelp i dag? Et samfunnsperspektiv. (foredrag) Konferansen: Selvhjelp – om å ta tak i eget liv sammen med andre. Selvhjelp Norge, Tønsberg. 3. desember 2015.

Inger Furseth

- Religionens tilbakekomst i offentligheten? Frokostseminar, Human-Etisk Forbund. 6. mai 2015.
- Religion i det offentlige rom. Religionsforum – seminar om tros- og livssynsdialog. Byrådsavdeling for kultur og næring, Oslo. 17. september 2015.

Ann Kristin Gresaker

- Når det rokkes ved tradisjon og tilhørighet. Nedgang i oppslutning om dåp i Den norske kirke. Faglig innslag sammen med Ida Marie Høeg på representantskapsmøte i KIFO, Diakonhjemmet høgskole. 2. juni 2015.
- Rusmidler, seksualitet og tro. Etske temaer i kristent ungdomsarbeid. Presentasjon sammen med Pål Ketil Botvar på frokostmøte, Blå Kors Norge. 15. oktober 2015.
- Dåp eller ei? Seminar om forskning på endret dåpspraksis i Norden. Presentasjon sammen med Ida Marie Høeg. KIFO-seminar i samarbeid med IKO, Diakonhjemmet høgskole. 19. november 2015.

Nina Hoel

- Avsluttet reform eller fortsatt læring og utvikling. Faglig innslag sammen med Pål Ketil Botvar og Ånund Brottveit på Kirkerådet/Faglig referansegruppe for Trosopplæringsreformen. Holmenkollen Park Hotell, Oslo. 27. april 2015.

Ida Marie Høeg

- Hvorfor er konfirmanter mer religiøse enn tidligere og hvorfor er utbyttet større? Kompetansenettverkskonferanse Kirkerådet i samarbeid med det Det praktisk-teologiske seminar. Sammen med Bernd Krupka. 28. april 2015.
- Offentlig sorg. 18. minutters foredrag på arrangementet om Magi og Ritualer i Timotheuskirken i København etter TED Talk modellen. TIMO-TALKS. 19. mai 2015.
- Når det rokkes ved tradisjon og tilhørighet. Nedgang i oppslutningen om dåp i Oslo bispedømme. Sammen med Ann Kristin Gresaker. Representantskapsmøte KIFO, Diakonhjemmet Høgskole. 2. juni 2015.
- Når det rokkes ved tradisjon og tilhørighet. Foredrag om nedgangen i oppslutningen om dåp i Oslo bispedømme. Fagdag Oslo bispedømme, Sundvollen. 9. juni 2015.

- Om dåp og dåpstall i Hamar bispedømme, trender og tolkning. Endrer tallene seg også i Hamar bispedømme, og hva kan være årsaken til at tallene ser ut som de gjør? Fagdag i Hamar bispedømme, Hamar. 11. november 2015.
- Når det rokkes ved tradisjon og tilhørighet. Foredrag om nedgangen i oppslutningen om dåp i Den norske kirke. Forskning på endret dåpspraksis i Norden. Sammen med Ann Kristin Gresaker. KIFO-seminar i samarbeid med IKO, Diakonhjemmet høgskole. 19. november 2015.

Olaf Aagedal

- Kunsten å jubilere. Erfaringar frå nasjonale jubile. Stiklestadseminaret. Stiklestad Nasjonale Kultursenter, Stiklestad. 20. mars 2015.
- Feiringskonklusjonar. Stortingets presidentskap. Stortinget. 7. mai 2015
- Tolv teser om grunnlovsjubileet 2014. Konferansen Kunsten å grunnlovsjubilere. Tilbakeblikk på 2014-feiringen. KIFO og Norges Forskningsråd, Eidsvoll 1814. 11. mai 2015.
- Trenger vi en religiøs dimensjon i livet vårt? Foredrag på filosofikafe under Ivelandsdagene 2015. Iveland. 7. september 2015.
- Minnepolitikk som forståingsmåte og kulturpolitisk strategi. Museumsnettverks-seminar. Trollhaugen, Bergen. 13. oktober 2015.
- Religion og tilhørighet i kommune-Norge. Seminar i Kommunenes Sentralforbund. Oslo 9. desember 2015.